

فیلاریوز کبوتر در اثر
اولیمدا ناکلاوا (ودل ۱۸۵۶) فونیکوف ۱۹۳۴

از: دکتر علی اسلامی*

گزارش درمانگاهی و آزمایشگاهی:

جنس اولیمدانا (*Eulimdana*) طبق طبقه‌بندی پامگوتی (۲) جزء خانواده
فیلاریاییده (*Filariidae*) و دون خانواده، اپروکتینه (*Aproctinae*) می‌باشد.
این جنس فقط یک‌گونه بنام اولیمدانا کلاوا (*E. clava*) دارد. میزبان اصلی انگل
کبوتر اهلی و وحشی می‌باشد. محل زندگی نematod در نسج همبند زیرپوستی ناحیه گردن
کبوتر می‌باشد. نوزاد یا میکروفیلر اولیمدانا کلاوا وارد گردش خون شده و باید قاعدتا
در بدن حشرات گزنده که تاکنون انواع آنها مشخص نشده است به مرحله عفونت زائی برسد.
چنانچه کبوتر توسط حشرات گزنده و خونخوار آلوده گزیده شود. میکروفیلر به بدن پرنده
تلقیح شده و انگل بالغ دریافت همبند زیرپوست بوجود می‌آید. این نematod از چین،
هندوستان، اروپا و استرالیا گزارش شده ولی در قاره آمریکا و آفریقا دیده نشده است.
وجود آن برای اولین بار از ایران در کبوتر اهلی گزارش می‌گردد.

در یک گله ۴۰۰ تائی کبوتر اهلی (*Columba livia domestica*)

در اطراف تهران در ۲۵ قطعه آنها ریزش پر در ناحیه اطراف گردن و شانها مشاهده گردید.
گسترش نازک و ضخیم خون این کبوتران از نظر وجود میکروفیلر و آزمایش مدفوع آنها از نظر
آلودگی به تخم کرمها و سایر اجرام انگلی منفی بود. تعدادی از کبوترها باریزش پر

کالبدگشایی شدند. دریافت همبند زیرپوست ناحیه گردن و شانه‌ها تعدادی نematود مشاهده گردید که پس از ثابت کردن در الکل گلیسرین ۸۰ درصد و آزمایشات میکروسکوپی اولیمداناکلاوا تشخیص داده شد. برای تعیین مشخصات کرم بالغ و میکروفیلر از نematوهای جمع آوری شده و میکروفیلرهای که پس از تشریح کرم ماده از انتهای رحم جمع آوری شده بودند استفاده گردید. در جدول شماره ۱ این مشخصات با آنچه توسط لواین (۱) شرح داده شده مقایسه گردیده است. در این مقایسه اختلاف قابل ملاحظه‌ای میان اندازه‌گیریهای تعیین شده در این گزارش با لواین مشاهده نگردید.

جدول شماره (۱) - مقایسه مشخصات اولیمداناکلاوا تعیین شده در این گزارش با نمونه شرح داده شده توسط لواین.

مشخصات تعیین شده در این گزارش	مشخصات شرح داده شده توسط لواین	
طول کرم بالغ نر	۶ میلی‌متر	۷-۵ میلی‌متر
حداکثر عرض کرم بالغ نر	۲۱۸ میکرون	۱۴۰ میکرون
طول اسپیکول	۱۶۲-۱۲۱ میکرون	۱۴۰-۱۳۰ میکرون
طول کرم ماده	۲۰-۱۵ میلی‌متر	۲۱-۸ میلی‌متر
فاصله مهبل تا انتهای قدامی	۱۶۳۰ میکرون	۱۶۰۰-۱۴۰۰ میکرون
طول میکروفیلر	۸۱-۶۲ میکرون	۸۷-۷۰ میکرون
حداکثر عرض میکروفیلر	۷/۶-۴/۶ میکرون	۶-۴ میکرون

REFERENCES

- 1- Levine, N.D. 1968. Nematode Parasites of Domesticated Animals and of Man Minneapolis, Burgess Publishing Company, P: 439.
- 2- Yamaguti, S. 1961. Systema Helminthum Vol III London, Interscience Publishers, INC. PP: 294-300.

تشکر و قدردان: سی .

بدین وسیله از آقای دکتر محمد جواد قراگزلو برای ارسال بخشی از نمونه های بررسی شده در این گزارش سپاسگزاری می نماید .

Filariosis in Pigeon Caused by *Eulimdana clava* (Wedl, 1856)
Founikoff, 1934

A. Eslami*

In a flock of about 400 racing pigeons, (*Columba livia domestica*) feather loss was observed in the neck and shoulder regions of 25 birds. Blood and fecal samples from suspected pigeons were examined for parasites with negative results. Some of these pigeons were necropsied and worms were recovered in the subcutaneous tissues of the neck, shoulder, oesophagus and crop in the birds with greatest areas of feather loss. The worms were fixed in 80% glycerine ethyl alcohol. Microfilariae were dissected from the distal end of the vagina of adult females already cleared in glycerine. The worms were identified as *E. clava*, (Wedl, 1856) Founikoff, 1934. All measurements of adults and microfilariae determined in this report were compared with those given by Levine (1968) and no significant differences were noticed.

*Department of Pathobiology, Tehran Veterinary Faculty, Tehran, Iran.